

Olje- og energidepartementet (OED)
Postboks 8148 Dep

0033 Oslo

Deres referanse

Deres dato

Vår saksbehandler

Erling Kvadsheim

Vår referanse

21-490

Vår dato

28.02.2022

Norsk olje og gass høringsinnspill – Hydrogen- og avkarboniseringspakken for gassmarkedet

Vi viser til departementets invitasjon til å gi høringsuttalelse vedrørende "Hydrogen- og avkarboniseringspakken for gassmarkedet", med henvisning til Europakommisjonens forslag til europaparlaments- og rådsdirektiv om felles regler for det indre gassmarkedet nr. 803/2021 og forslag til europaparlaments- og rådsforordning om betingelser for adgang til gasstransmisjonsnett nr. 804/2021

Norsk olje og gass anerkjenner behovet for den foreslåtte regelverks-pakken som et nødvendig rammeverk for å bidra til å avkarbonisere gass-sektoren i Europa. Vi mener også at det er grunn til å rose Kommisjonen for et grundig forarbeid og for vilje til å lytte til innspill fra ulike interessenter gjennom prosessen som har ført fram til det foreliggende forslaget.

Det er et stort og omfattende regelverk som er sendt ut på høring. Kommisjonens frist er i første halvdel av april. Norsk olje og gass, og industrien ellers, vil fortsette sitt arbeid med å gi best mulig innspill i denne viktige saken. De innspillene som gis i dette høringsbrevet bygger på vår vurdering av Kommisjonens forslag i dag, og vi venter at det hovedsak vil representere de forslagene vi kommer til å gi til Kommisjonen. Våre standpunkt vil bli videre diskutert og utviklet i tiden fram mot Kommisjonens frist, og skulle dette være substansielle endringer vil vi søke å gi departementet en oppdatering før fristen.

Overordnet fastholder vi vår kommentar som ble oversendt til Kommisjonen i forbindelse med deres høring i juni 2021, om at det må legges til rette for:

- I. Teknologinøytralitet, slik at alle lavkarbon- og fornybare gasser som tilfredsstiller markedskriteriene kan bidra til å nå klimamålene.
- II. Etablering av et åpent og velfungerende marked for hydrogen og andre lavkarbon-gasser, men erkjenne at det vil ta tid å få på plass.
- III. At alle infrastrukturalternativer må inkluderes, for å imøtekomme behovet for forsynings sikkerhet og tilstrekkelig effektivitet i gassmarkedet.

Norsk olje og gass vil også understreke at det er av stor betydning at norske myndigheter tar aktiv del i diskusjonen om hvordan de europeiske naturgass- og hydrogenmarkedene utvikler seg. Vi mener at departementet bør legge vekt på elementene nedenfor i sin kommunikasjon med Europakommisjonen og andre aktører i EU.

1. Forslaget legger opp til streng eierskaps-oppsplitting ("unbundling") av rørledningssystem for hydrogen som forhindrer en gass-skipper fra å eie og operere infrastruktur, og som kan hindre en TSO i å bygge om sitt system fra naturgass til hydrogen (uten å planlegge oppsplitting innen 2031). Dette kan føre til at eksempelvis større hydrogenprosjekt ikke blir gjennomført ved selskapene ikke vil finne det kommersielt attraktivt. Vi må også forvente at en slik utvikling vil kunne påvirke hvordan rørledningssystem for hydrogen etter hvert blir regulert på norsk sokkel. Vi oppfordrer derfor departementet til å legge vekt på at prinsippene fra "Tredje energipakke" videreføres, hvor full oppsplitting av eierskap ikke er påkrevd.
2. Det er positivt at det foreslås å generelt tillate fem prosent innblanding av hydrogen i naturgassen, med mulighet for høyere innblanding etter avtaler mellom TSOene. Det er behov for å avklare hvordan denne innblandings-regelen skal håndteres ved import-punktene. Vi oppfordrer departementet til å legge vekt på at den foreslåtte økningen av innblanding av hydrogen bør skje så raskt som mulig, og at samme innblandingsregler skal gjelde ved import-punktene.
3. De foreslåtte tariff-rabattene for innblandet hydrogen og lavkarbon-gasser vil være gunstig for utviklingen av disse energiproduktene. Det foreligger imidlertid en fare for at dette vil kunne øke den finansielle byrden på brukerne av den resterende naturgassen i systemet gjennom en de facto kryss-subsidiering. Vi oppfordrer derfor departementet til å påpeke dette, og viktigheten av å opprettholde prinsippet om at tariffene skal reflektere investering og bruk, og at reguleringsmyndighetene bør bruke andre politikk-instrumenter for å øke bruken av fornybare og lavkarbon-gasser, eksempelvis kvoter/karbonpris, taksonomi, klimamål osv.
4. Den foreslåtte sertifiseringsordningen for lavkarbon-gasser er avgjørende for at verdien av hydrogen produsert i kombinasjon med CCS blir ivaretatt gjennom at forbrukerne kan kjøpe sertifikater basert på produktets klimagassutslipp og miljøfotavtrykk. Kommisjonens forslag legger opp til et "massebalansesystem" hvor slike sertifikat er knyttet til den opprinnelige gassmengden og som må rapporteres til en sentral database. Dette vil være et komplekst og upraktisk system hvor disse sertifikatene ikke kan kjøpes/selges separat. Vi oppfordrer departementet til å arbeide for at sertifikat og produkt kan handles separat.
5. Avslutningsvis er vi generelt bekymret for at målet om å fase ut naturgassen overdøver naturgassens rolle i den store energitransformasjonen. Vi mener at langsiktige kontrakter for naturgass vil være nødvendige for å underbygge og sikre investeringer i lavkarbon-løsninger i EU. I tillegg vil naturgass være nødvendig for å sikre back-up og fleksibilitet i kraftsystemene etter hvert som ustabil fornybar kraft blir det dominerende. Hydrogen basert på naturgass i kombinasjon med CCS vil være nødvendig for å få på plass et hydrogenmarked og nødvendig infrastruktur. Kommisjonens forslag om å sette en sluttdato for bruk av naturgass er derfor uheldig, og vi oppfordrer departementet til å legge vekt på naturgassens rolle i et langsiktig perspektiv i sine innspill til Kommisjonen.

Med vennlig hilsen
Norsk olje og gass

Sign.
Valborg Øverland Birkenes
Direktør, Klima og miljø (konst.)